

El final de la guerra a Nova York

Entre l'exaltació patriòtica i la mínima protesta, la ciutat de Nova York s'ha volcat amb l'exèrcit americà i la guerra del Golf ha envaït la imatge de la metròpoli.

L'opinió pública nord-americana (terme que un bon nombre de mitjans de comunicació han confrontat al de "masses àrabs", en un exercici evident de discriminació racista) ha donat un ampli suport a l'actuació del seu govern en la guerra del golf Pèrsic. La posició favorable a la intervenció militar ha estat, segons les enquestes, extensa i consistent. Els carrers de qualsevol ciutat dels Estats Units, el seu paisatge, la seua iconografia quotidiana, han reflectit amb molta claredat aquest fenomen, el bel·licisme que s'ha emparat, una vegada més, dels ciutadans del país més poderós del planeta i, al capdavant, l'eufòria col·lectiva per la "gesta" d'haver destrossat (amb un cost altíssim en vides humanes dels adversaris) l'ambició suïcida d'un cabdill àrab.

Nova York, la més cosmopolita de les grans concentracions urbanes nord-americanes, presentava l'aspecte tranquil característic del cap de setmana el dissabte 23 de febrer. A Queens i a Brooklyn, els dos districtes que acullen més de quatre dels set milions d'habitants de la ciutat, molts balcons i finestres apareixien decorats amb la bandera dels Estats Units i amb els llaços grocs de solidaritat amb les tropes enviades al Golf. Cotxes, taxis, botigues, fins i tot el camions de bombers "tan aficionats a l'espectacle en les seues intervencions d'emergència a Nova York" passejaven la mateixa simbologia.

És agradable l'exercici de recórrer les avingudes de

Manhattan quan la majoria de les oficines dels seus grans edificis resten buides i silencioses. El relaxament que això produeix, però, l'aspecte insòlita serà de la densa arquitectura, era aquell dissabte marcat per una tensa expectativa. "Bush reclama d'Iraq que iniciï avui la retirada, a pesar de la seua acceptació del pla de pau soviètic", recordava la primera pàgina del *New York Times*, en referir-se a l'últim plantejat per la Casa Blanca. I a la Broadway Avenue, l'artèria que travessa en diagonal l'ordenat i paral·lel dibuix urbanístic de la més famosa de les illes de la ciutat, les botigues de records, els quioscos i les paradetes ambulants oferien una variada col·lecció de samarretes, gorres, adhesius i objectes de tota mena amb consignes com ara "Hang Hussein" ("Pengeu Hussein"), "Fuck Saddam", "Déu protegeix America", "Donu suport a les nostres tropes", "Operació Tempesta del Desert" i altres frases semblants.

Nova York, amb alcalde demòcrata (ara, per primera vegada, també de raça negra) i governador demòcrata, passa per ser un enclau liberal en la gran unió d'estats nord-americans. Ciutat de magnetisme irrepètible, on ningú és estranger perquè la pluralitat d'òrgens constitueix la seua identitat (sembla que s'hi parlen prop de 150 llengües diferents), és un termòmetre d'allò que bull, d'allò que es cou al conjunt del país.

I la lògica implacable d'una guerra encapçalada pels Estats Units havia arribat aquell dissabte al seu punt culmi-

nant. Mentre al Village una fluïda animació omplia a l'horabaixa els locals on el visitant pot escoltar música en directe i mentre al Soho les galeries d'art vivien els moments àlgids d'activitat, la cadena CBS feia arribar als televisors la notícia de la invasió terrestre, l'inici de la fase crucial de la batalla al Golf. "Troops moves into Kuwait", assenyalava un rètol sobre la imatge de Bush prometent una victòria "ràpida i decisiva". Davant la seu de les Nacions Unides, a la vora de l'East River, d'altra banda, una forta vigilància policial i l'aparatosos guàrdia de les unitats mòbils de televisió delataven la transcendència dels esdeveniments que s'hi estaven discutint.

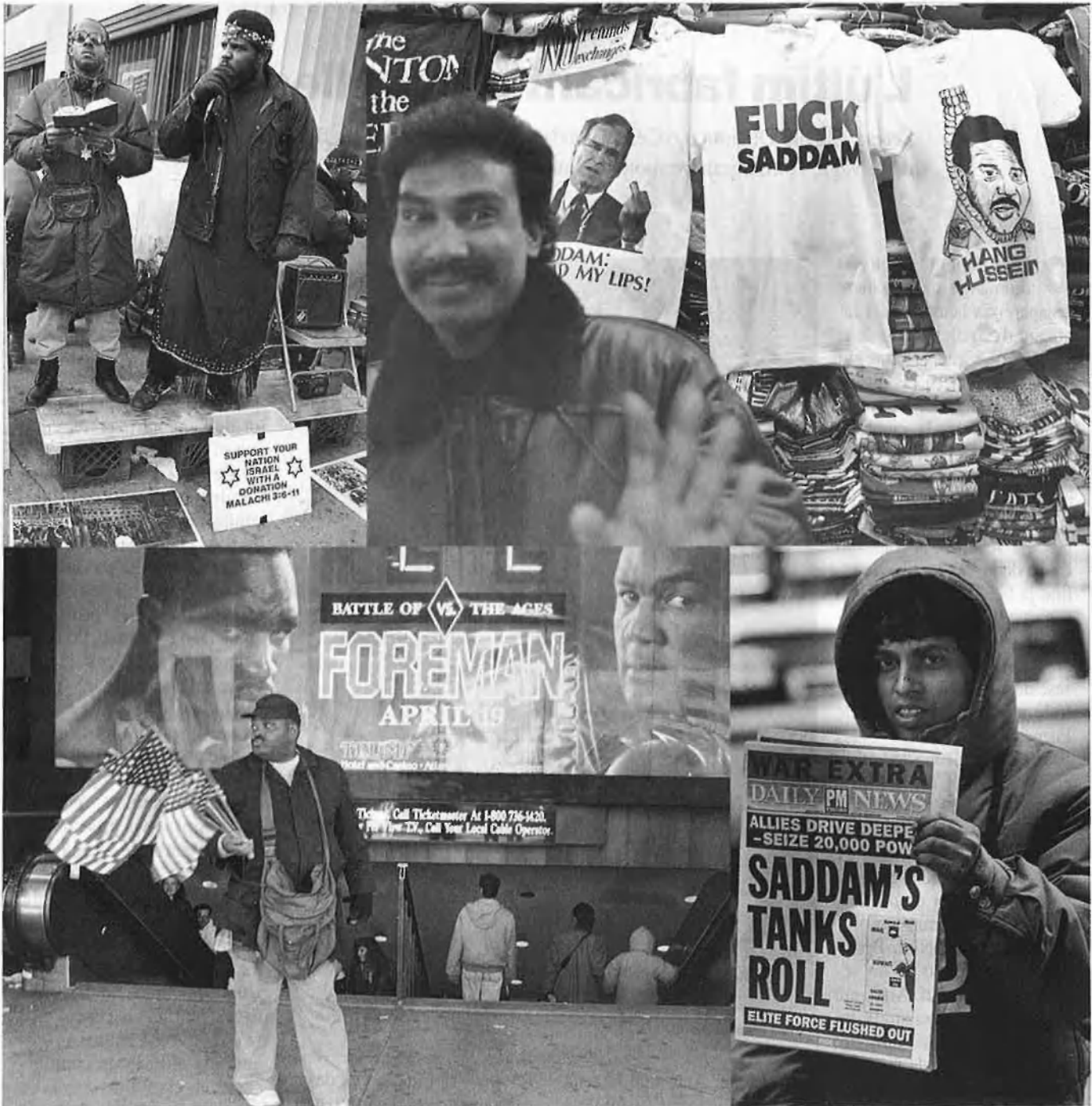
Unes 36 hores després, *USA-Today*, un diari de gran difusió, exemple de la vigorosa premsa sensacionalista americana, eixia al carrer el dilluns 25 de febrer amb una primera plana que remarcava una idea recurrent en les primeres informacions sobre l'ofensiva: la resistència dels iraquians era molt dèbil. El monstre bèl·lic que la propaganda aliada havia col·locat en els cervells de l'opinió pública començava a dissoldre's en una realitat que el cec orgull patriòtic del poble americà era incapaç de veure. L'escassa resistència d'Iraq, les poques baixes de l'exèrcit propi i la perspectiva d'un triomf immediat emborratxaven el sentit comú i impedièren reflexions de més profunditat sobre les veritables condicions de l'enfrontament armat.

No obstant això, a Times

Square hi havia una manifestació contra la guerra. Eren prop de les vuit de la nit i un taxista justificava les dificultats de circulació perquè s'estava produint "a big demonstration against de war". La gran protesta que havia descrit el conductor, però, es reduïa a quatre centenars de joves radicals que, en una escena de desesperació davant una oficina de reclutament de l'exèrcit, a escassos metres dels teatres de Broadway on ja s'amuntegava el públic àvid d'espectacles, cridaven coses com "pareu la guerra" o "que tornen a casa". Els manifestants, que portaven pancartes en les quals es podia llegir "US stop now", eren tractats amb gran contundència per uns nombrosos i gesticulants efectius policials.

"Les nostres tropes", "els nostres soldats", "la nostra missió", eren expressions abundantment repetides en les converses dels novaiorquesos i als mitjans de comunicació, en fer referència al conflicte del golf Pèrsic, cosa que revelava un fet clau i inqüestionable: Aquella era "la seua" guerra, una guerra en la qual, per damunt de consideracions de política internacional, es ventilava l'afirmació patriòtica de la que es considera la nació més poderosa, el país líder del món occidental, destinat a mantenir l'ordre i els valors que el justifiquen. No és estrany, per tant, que la cadena NBC titulara l'informatiu especial sobre el conflicte amb la llegenda "America at war", com si qualsevol altre dels implicats en la contesa s'hagués fet fonedís.

"Abans de la guerra es va

D'esquerra a dreta i de dalt a baix, activistes que demanen ajuda per a Israel; venda de samarretes al carrer; venedor de banderins que estroben a la porta dels cines i els centres comercials; venedor d'una edició especial sobre la guerra del golf Pèrsic. PEPA GARCIA

discutir molt sobre la conveniència de fer-la", explicava el pintor valencià Manolo Valdés, al seu estudi del carrer 29, en les rodalies de l'Empire State Building, "però, una vegada s'ha iniciat, tots li han fet costat". Era dimarts i nevava a Nova York. A les deu del matí, la sala de reunions del consell de seguretat de l'ONU, que

havia actuat a porta tancada per cinquena vegada en la seua història, era buida. Un funcionari preparava els pitxers d'aigua de cada delegació per a la sessió següent. Els diaris publicaven notícies d'un assassinat al Bronx i de la mort d'un home al seu apartament en l'Uptown. Tots els periòdics llançaven edicions especials que centenars

de venedors oferien per les cantonades. En una d'aquestes edicions del *Daily News* un article afirmava: "La llar es troba on és la bandera".

Aquella mateixa nit i el matí del dimecres, la notícia havia fet la volta al món. Les forces aliades havien recuperat Kuwait. "Liberada", deia la primera plana d'*El Diario*, un rotatiu hispà, degà dels

periòdics nord-americans en castellà. A un cafè de la Madison Avenue, el propietari de l'establiment tractava d'obligar a un empleat, de trets físics orientals a posar-se el llaç groc que, més enllà del suport a les tropes del Golf, era ja el senyal orgullós de la victòria.

Adolf Beltran